

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Jana Passera, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci navrhovatele: **Strana občanské sebeobraný S.O.S. Praha**, se sídlem Loretánské nám. 2/108, Praha 1, zast. Mgr. Janem Kutějem, advokátem se sídlem Preslova 1269/17, Praha 5, proti odpůrcům: **1) Státní volební komise**, se sídlem nám. Hrdinů 3, Praha 4, **2) kandidáti zvolení do Senátu Parlamentu České republiky ve volbách konaných ve dnech 17. 10. a 18. 10. 2008, a 24. 10. a 25. 10. 2008: Zdeněk Schwarz (ODS), Miroslav Škaloud (ODS), Tomáš Kladívko (ODS)**, o návrhu na neplatnost volby kandidátů zvolených ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky ve volebních obvodech č. 21, 24 a 27,

t a k t o :

- I. Návrh na neplatnost volby kandidátů zvolených ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky ve volebních obvodech č. 21, 24 a 27, konaných ve dnech 17. 10. a 18. 10. 2008, a 24. 10. a 25. 10. 2008, **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Navrhovatel, jímž je politická strana, jejíž přihláška (kandidátní listina) byla v daných volebních obvodech zaregistrována pro volby do Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“), podal v zákonem stanovené lhůtě od vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí návrh na prohlášení neplatnosti volby kandidátů do Senátu Zdeňka Schwarze, Miloslava Škalouda a Tomáše Kladívka. Písemný návrh byl Nejvyššímu správnímu soudu, jako soudu příslušnému k projednání tohoto návrhu (§ 88 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů - dále též „volební zákon“), doručen dne 6. 11. 2008.

Ve svém podání navrhovatel tvrdí, že v období před volbami a ve volbách ve volebních obvodech 21, 24 a 27 byl hrubě porušen ústavní a zákonný princip rovné a svobodné demokratické soutěže politických stran, garantovaný mj. Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod, a dále že došlo k porušení § 53 odst. 2, 3 a 4 volebního zákona způsobem, který ovlivnil výsledek volby kandidátů, výsledek voleb a výsledky hlasování.

Navrhovatel poukazuje na čl. 5 Ústavy který uvádí, že: *Politický systém je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a **volné soutěži** politických stran, respektujících základní demokratické principy a odmítající násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.*, a dále na čl. 20 odst. 4 Listiny, kde je stanoveno: ***Politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení jsou odděleny od státu.***

K tomu uvádí, že ve skutečnosti však (mj.) v letech 2002 až 2008 (tedy i mimo termíny voleb do Senátu) vyplácela Česká republika - Ministerstvo financí ČR „obří“ příspěvky vybraným politickým stranám a hnutím, zatímco jiným politickým stranám (konkrétně navrhovatel) žádné příspěvky nevyplátila. Jen v roce 2007 bylo takto vybraným politickým stranám vyplaceno: ODS – 203 050 000 Kč, ČSSD – 117 250 000 Kč, Strana občanské sebeobraný – 0 Kč. Výsledek voleb ve volebních obvodech č. 21, 24 a 27 pak přesně odpovídá (kopíruje) výši vyplaceného státního příspěvku. Ve volebním obvodu č. 21 získali kandidáti ODS (politické strany s největším finančním příspěvkem od státu) největší počet hlasů, kandidáti ČSSD (politické strany s druhým největším finančním příspěvkem od státu) skončili v tomto volebním obvodu s druhým největším počtem hlasů, atd. Se stejným pořadím skončili i kandidáti do volebních obvodů č. 24 a 27. Navrhovatel, který nedostává od českého státu žádný finanční příspěvek, namítá, že byl tímto postupem ve volbách přímo poškozen jak on, tak jeho kandidáti, a že tím došlo k porušení volebního zákona způsobem, který ovlivnil výsledek voleb. Sám navrhovatel byl poškozen již tím, že nebyla z peněz daňových poplatníků financována volební kampaň jeho kandidátů, zatímco kampaň zvolených kandidátů ano.

Navrhovatel poukazuje jmenovitě na (doslovně navrhovatelem citované) názory, uváděné v publikaci - Jan Outlý: Financování politických stran státem, Poznámky k českému modelu, ACTA UNIVERSITATIS PALACKIANAE OLOMUCENSIS, FACULTAS PHILOSOPHICA POLITOLOGICA, které svědčí tomu, co navrhovatel uvedl výše, a plně se s nimi ztotožňuje. Obdobně se navrhovatel zcela ztotožňuje s tím (a tvrdí totéž), co tvrdí ve svém odlišném stanovisku k nálezů pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 10/03, ze dne 19. 1. 2003, soudkyně Ústavního soudu JUDr. Eliška Wagnerová, která označuje poskytování státních příspěvků politickým stranám za odporující čl. 20 odst. 4 Listiny (navrhovatel předmětné odlišné stanovisko JUDr. Elišky Wagnerové ve svém návrhu doslovně reprodukuje).

Závěrem navrhovatel uvádí, že finanční podpora vybraných politických stran a hnutí ve volbách překročila míru respektující generelní hranici čl. 20 odst. 4 Listiny, podle něhož jsou politické strany a politická hnutí odděleny od státu, čímž došlo k porušení volebního zákona způsobem, který ovlivnil výsledek volby kandidátů, výsledek voleb a výsledky hlasování. Mezi popsanou a navrhovatelem tvrzenou protizákonností/protíústavností (nadfinancování vybraných politických stran před volbami i v době volební kampaně) a zvolením kandidátů, jejichž volba je tímto návrhem napadena (resp. nezvolením kandidátů navrhovatele), existuje vztah příčinné souvislosti a intenzita předmětné protizákonnosti je natolik zásadní a porušující ustanovení § 53 odst. 2, 3 a 4 volebního zákona, že ve svých důsledcích výrazně ovlivnila a zásadně zpochybňuje volbu všech kandidátů zvolených ve volbách. Navrhovatel s ohledem na výše uvedené navrhuje, aby Nejvyšší správní soud vyslovil neplatnost volby kandidátů zvolených ve dnech 17. 10. a 18. 10. 2008, a 24. 10. a 25. 10. 2008 do Senátu Parlamentu České republiky ve volebních obvodech č. 21, 24 a 27, jmenovitě označených na straně 1 návrhu, tedy pana Zdeňka Schwarze (ODS), pana Miroslava Škalouda (ODS) a pana Tomáše Kladívka (ODS).

II.

Státní volební komise (odpůrce č. 1) v písemném vyjádření k návrhu uvedla, že podmínky financování politických stran a politických hnutí státem jsou jednoznačně stanoveny v § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, a volební zákon v žádném svém ustanovení výši prostředků na volební kampaň neupravuje. Z ustanovení § 87 odst. 5 volebního zákona vyplývá, že návrh na neplatnost volby kandidáta je důvodný tehdy, byla-li porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Je tak zřejmá restriktivní vůle zákonodárce při výkladu možnosti tohoto typu soudního přezkumu voleb. Na závěr Státní volební komise odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 19. 1. 2003, sp. zn. ÚS 10/03, kterým bylo ustanovení

§ 20 zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích shledáno jako souladné s ústavním pořádkem. Tuto skutečnost předmětný návrh Strany občanské sebeobraný S.O.S. Praha zcela pomíjí a účelově zmiňuje pouze odlišné stanovisko soudkyně JUDr. Elišky Wagnerové.

Odpůrci č. 2 ve společném písemném vyjádření k návrhu zejména uvedli, že navrhovatel konkrétně vůbec netvrdí porušení ustanovení volebního zákona, tvrzené porušení čl. 20 odst. 4 Listiny základních práv a svobod pak naprosto zpochybňuje. Vyplácení příspěvků politickým stranám je prováděno v souladu se zákonem (viz zejména ustanovení § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích), jehož ústavní konformita byla navíc již několikrát testována Ústavním soudem České republiky. Občanské demokratické straně, tedy politické straně, za kterou ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky kandidovali odpůrci, byla na státních příspěvcích ve smyslu ustanovení § 20 zákona č. 424/1991 Sb. vyplacena částka, na kterou této straně vznikl zákonný nárok, a pokud by navrhovatel splnil uvedeným zákonem stanovené předpoklady pro vyplácení příspěvků, byly by mu tyto vyplaceny taktéž. Ustanovení § 20 zákona č. 424/1991 Sb. je plně konformní s českým ústavním pořádkem, vyplácení státních příspěvků politickým stranám není v žádném, směru v rozporu s čl. 5 Ústavy či čl. 20 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. S ohledem na skutečnost, že naplnění § 87 odst. 3, 4, 5 volebního zákona navrhovatel dovozuje pouze z porušení výše uvedených ústavněprávních norem, odpůrci v tomto směru pouze odkazují na shora uvedené.

Odpůrci č. 2 dále uvádějí, že není-li shledáno porušení volebního zákona, není ve věci řízení o vyslovení neplatnosti volby kandidáta třeba zkoumat příčinnou souvislost mezi protizákonností a zvolením odpůrců ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky.

Pokud navrhovatel uvádí, že výše vyplácených příspěvků politickým stranám v roce 2007 přesně koreluje se zvolením odpůrců do Senátu Parlamentu České republiky, a proto bezprostředně vedla k jejich zvolení, odpůrci konstatují, že se jedná o nepravdivou spekulaci. Tato domněnka navrhovatele snad na první pohled může platit ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky, které proběhly na území hlavního města Prahy, při pohledu na celkové výsledky senátních voleb je však zcela nepochybně vyvrácena (z 27 zvolených kandidátů bylo 23 z ČSSD, 3 z ODS a 1 z KSČM). Dle názoru odpůrců rozhodně není možno klást rovnítko do vztahu mezi výší vyplácených příspěvků politickým stranám a zvolením či nezvolením jejich kandidátů ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky. Odpůrci dodávají, že k tomuto logickému závěru se přiklonil i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 30. 6. 2006, č. j. Vol 59/2006 - 31.

Na základě shora uvedeného odpůrci uzavírají, že nedošlo k naplnění ani jednoho zákonného znaku nutného k prohlášení neplatnosti jejich volby ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky, a společně navrhují, aby Nejvyšší správní soud volební stížnost zamítl.

III.

Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že podle § 87 odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, podáním návrhu na neplatnost hlasování, neplatnost voleb nebo neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu každý občan zapsaný do stálého seznamu ve volebním okrsku, kde byl senátor volen, každá politická strana, politické hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát, jejichž přihláška k registraci ve volebním obvodu byla pro volby do Senátu zaregistrována. Návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Podle § 88 odst. 2 tohoto zákona je k řízení příslušný Nejvyšší správní soud.

Vzhledem k tomu, že návrh byl podán včas (datován dnem 5. 11. 2008, doručen Nejvyššímu správnímu soudu dne 6. 11. 2008), je z něj zřejmé, že navrhovatel namítá neplatnost voleb zvolených kandidátů ve jmenovitě označených volebních obvodech č. 21, 24 a 27, a navrhovatel je politickou stranou, jejíž přihláška k registraci k volbám byla v daných volebních obvodech zaregistrována pro volby do Senátu Parlamentu České republiky, Nejvyšší správní soud tento návrh meritorně projednal, avšak jako nedůvodný jej zamítl.

Podle ustanovení § 87 odst. 5 volebního zákona, může návrh na neplatnost volby kandidáta podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předmětný návrh představuje prostředek soudní ochrany namířený proti zvolení konkrétního kandidáta (příp. kandidátů) do Poslanecké sněmovny, přičemž pokud by soud tomuto návrhu vyhověl, rozhodl by o neplatnosti volby kandidáta (§ 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“) s účinky ex tunc.

Jak vyplývá z ustanovení § 87 odst. 5 volebního zákona a ze samotného smyslu předmětného právního institutu, za základní předpoklady vyhovění tomuto typu volební stížnosti je – v obecné rovině – nutno označit především tři následující: (1.) protizákonnost; (2.) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností; a (3.) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.

S ohledem na výše uvedené se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval otázkou protizákonnosti, tj. porušením volebního zákona.

K tomu soud uvádí, že volební zákon úpravu příspěvků státu politickým stranám neupravuje, a tato úprava je provedena v zákoně č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích. Zároveň ustanovení § 87 odst. 5 volebního zákona hovoří o tom, že návrh na neplatnost volby kandidáta/kandidátů může být podán v případě tvrzeného porušení „tohoto zákona“. Je tak zřejmá restriktivní vůle zákonodárce při výkladu možnosti tohoto typu soudního přezkumu voleb.

Zároveň je nicméně nutno vidět to, že zákonná úprava svojí podstatou představuje konkretizaci ústavních norem, principů a hodnot. I v daném případě proto zákon č. 247/1995 Sb. blíže upravuje a provádí základní ústavní principy volebního práva, vyplývající např. z čl. 5, 16, 18, 19 Ústavy ČR a také z čl. 21, 22 Listiny základních práv a svobod. Ze stejného důvodu čl. 20 Ústavy ČR obsahuje ústavní zmocnění zákonodárci pro stanovení „dalších podmínek výkonu volebního práva, organizace voleb a rozsahu soudního přezkumu.“ Lze tak učinit dílčí závěr, že zákonodárce je oprávněn vymezit rozsah soudního přezkumu voleb a takovéto vymezení je pro soud závazné, neboť i pro soud platí základní pravidlo právního státu, podle něhož státní orgán může činit pouze to, co mu zákon výslovně dovoluje. Zákonné vymezení rozsahu soudního přezkumu voleb do Senátu Parlamentu České republiky je vymezeno především v ustanovení § 87 zákona č. 247/1995 Sb. (dále viz § 90, § 93 soudního řádu správního), věcná a funkční příslušnost je určena ustanovením § 88 stejného zákona.

S ohledem na výše uvedené soud nicméně zároveň dovozuje, že výklad ustanovení § 87 odst. 5 zákona č. 247/1995 Sb. není možno provést tak, že kompetence soudu přezkoumávat platnost volby kandidáta/kandidátů je omezena výhradně na porušení tohoto zákona. Jakkoliv soud nezpochybňuje obsah a význam citovaného ustanovení, je třeba ho vnímat v kontextu ústavně založené kompetence soudu provádět soudní přezkum voleb (čl. 20 Ústavy ČR) tak, že zákonodárci je svěřeno vymezení rozsahu soudního přezkumu, tzn. vymezení

konkrétních typů řízení, což ostatně Nejvyšší správní soud plně respektuje. Úvaha, podle níž by tento soudní přezkum byl omezen pouze a jedině na kontrolu dodržování jediného zákona (č. 247/1995 Sb.) a nemohl by tudíž vůbec zohlednit porušení právních předpisů jiných, k němuž by došlo v konečném důsledku třeba i ve výrazně větší míře, by však ve svých důsledcích smysl tohoto soudního přezkumu zcela negovala. Proto soud dospívá k závěru, že jeho - ústavně předvídanou a zákonem založenou - kompetenci přezkoumat platnost volby kandidáta je nutno vykládat tak, že kromě případů tvrzeného porušení relevantních ustanovení zákona č. 247/1995 Sb. se vztahuje i na případy další. Okruh těchto dalších případů přitom není neomezený, nýbrž je dán touto skutečností, že volební proces není přímo a nepřímou upraven zákonem jediným, nýbrž celou řadou právních předpisů, a je tedy úkolem soudu citlivě zvážit, které z případů protizákonnosti dosahují zásadní až dokonce ústavní intenzity tak, aby mohly být brány za relevantní pro hodnocení regulérnosti voleb.

V daném případě navrhovatel brojí proti tomu, že politická strana, jejíž kandidáti uspěli ve volbách v uváděných volebních obvodech č. 21, 24 a 27, byla státem nadfinancována, čehož důsledkem bylo právě zvolení daných kandidátů, zatímco navrhovatel od státu žádný finanční příspěvek neobdržel, a to se projevovalo i na výsledku voleb jeho kandidátů.

K tomu soud uvádí, že z ustálené judikatury Ústavního soudu (zejména náleze ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94) plyne, že politické strany představují státem privilegované korporace soukromého práva, nezbytné v reprezentativní formě vlády, jejichž primární funkcí je vytvářet svorník mezi státem a společností tím, že aktivizují a zapojují občany do správy veřejných záležitostí. Na existenci politických stran je proto dán veřejný zájem a je tedy ústavně konformní i jejich přímé státní financování. Limitem státního financování politických stran je jejich oddělení od státu. To znamená, že by státní financování nemělo převyšovat nad financováním ze soukromých zdrojů, neboť v opačném případě strany ztrácejí své postavení v občanské společnosti a tím pozbývají i svůj skutečný smysl a poslání. Určujícím principem státního financování politických stran je pluralismus. Omezující opatření, vylučující z přístupu ke státním prostředkům politické strany z jiných důvodů než je garance vážnosti jejich úsilí podílet se na politické soutěži, je proto protiústavní. Při modelování podoby státního financování je především nutno vycházet ze záruk svobodné soutěže politických stran a jako na protiústavní je proto nutno nazírat na snahu vytvářet odlišné podmínky pro strany velké či větší a formovat tak strany s lepším či horším postavením.

Jestliže je tedy obecně přijímáno, že primárním úkolem politických stran je aktivizace občanů, kterou provádějí zejména v rámci volebního procesu, a zároveň jsou některé tyto strany masivně financovány ze státního rozpočtu, není možno otázku státního financování ze soudního přezkumu voleb zcela vydělit, jelikož je zřejmé, že tyto prostředky jsou používány zejména k vedení volební kampaně. V opačném případě by totiž (*reductio ad absurdum*) mohla nastat situace, kdy by stát např. bez jakéhokoliv zákonného opodstatnění výrazně financoval jedinou politickou stranu a zcela by tak popřel principy svobodných voleb, založených též na volné soutěži politických stran, a přesto by neexistovala možnost zpochybnění voleb, protože k naznačené finanční monopolizaci jedné ze stran by došlo jiným způsobem než prostřednictvím volebního zákona.

Proto Nejvyšší správní soud činí závěr, že je oprávněn v rámci svojí kompetence rozhodovat o platnosti voleb kandidátů hodnotit též tvrzené porušení jiných právních předpisů, než výhradně zákona č. 247/1995 Sb., a to v těch případech, kdy z obsahového hlediska se jedná o právní předpisy vážící se na volební proces a z hlediska závažnosti dosahují ústavní intenzity, příp. se jedná o případy přímé aplikace ústavních norem bez jejich konkretizace v předpisech jednoduchého práva. Musí se proto jednat o případy relevantní protiprávnosti.

V projednávané věci proto soud nemá pochybnosti o oprávněnosti hodnotit důvodnost odvoditelně tvrzeného porušení zákona č. 424/1991 Sb. (i když se tohoto navrhovatel výslovně

nedovolává, naopak se bez bližšího určení dovolává porušení § 53 odst. 2, 3 a 4 volebního zákona, který má však jen odst. 1 a 2 a upravuje vydání osvědčení zvolení)), neboť se nesporně jedná o zákon, mající přímý vztah k volebnímu procesu, a zároveň otázka přímého státního financování svojí podstatou a závažností dosahuje ústavní intenzity, neboť je zasazena do kontextu takových ústavních principů, jako je zejména svobodná soutěž politických stran a politických sil (čl. 5 Ústavy ČR, čl. 22 Listiny základních práv a svobod).

K věci samé Nejvyšší správní soud uvádí, že režim státních příspěvků politickým stranám a politickým hnutím zákon č. 424/1991 Sb., upravuje v § 20, 20a a 20b, a to tak, že hovoří o „nároku“ politických stran a hnutí na státní příspěvek za podmínek stanovených zákonem (§ 20 odst. 1). Příspěvek zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát, přičemž nárok na stálý příspěvek nebo na příspěvek na mandát vzniká straně a hnutí, které předložily ve stanovené lhůtě (§ 18) úplnou výroční finanční zprávu (§ 18 odst. 5) a dosáhly požadovaného minimálního výsledku ve volbách. Nárok na stálý příspěvek vzniká straně a hnutí, které získaly ve volbách do Poslanecké sněmovny nejméně 3 % hlasů. Nárok na příspěvek na mandát vzniká, jestliže byl zvolen alespoň jeden poslanec, senátor, člen zastupitelstva kraje nebo člen zastupitelstva hlavního města Prahy na kandidátní listině strany a hnutí nebo byl zvolen za stranu a hnutí na kandidátní listině koalice ve volbách do Poslanecké sněmovny, Senátu, zastupitelstva kraje nebo zastupitelstva hlavního města Prahy. Úprava dále stanoví částky rozhodné pro výpočet výše příspěvku a současně i pravidla pro trvání či zánik nároku na daný příspěvek. Splnění zákonných podmínek pro výplatu tohoto příspěvku posuzuje Ministerstvo financí, které příspěvek také vyplácí.

Z posuzovaného návrhu navrhovatele vyplývá, že nepochybně je správnost vypočtené a přiznané výše tohoto příspěvku politické straně, za niž kandidovali kandidáti, jejichž neplatnosti voleb se domáhá, ale že zpochybňuje zákonnost samotné skutečnosti, že byl a je této straně státní příspěvek vyplácen, v situaci, kdy jemu (navrhovateli) naopak státní příspěvek vyplácen nebyl. Nejvyššímu správnímu soudu přitom není známo, že by, na rozdíl od politické strany, za niž kandidovali kandidáti, jejichž neplatnosti voleb se navrhovatel domáhá, navrhovatel splňoval podmínku požadovaného minimálního výsledku ve volbách, a příslušel by mu tak nárok na předmětný státní příspěvek. Ostatně navrhovatel sám ani nic takového netvrdí. Navrhovatelem rozporovaný stav je tak ve skutečnosti výsledkem realizace výslovné zákonné úpravy.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že v projednávané věci k namítané nezákonnosti nedošlo. Za tohoto stavu věci potom již nepřichází v úvahu ani naplnění zbývajících dvou aspektů důvodnosti podaného návrhu (vztah mezi zjištěnou protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností; zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu kandidátů).

Pokud jde o namítanou neústavnost režimu státních příspěvků politickým stranám, argumentačně mj. spojovanou s konkrétním tzv. odlišným stanoviskem soudkyně Ústavního soudu JUDr. Elišky Wagnerové, k tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že mu ústavnost meritorně nepřísluší posuzovat, tu posuzuje toliko zprostředkovaně, a to v rámci ústavně konformního posouzení zákonnosti. V tomto ohledu potom Nejvyšší správní soud poznamenává, že právě nálezní pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 10/03, ze dne 19. 1. 2003, k němuž se dané odlišné stanovisko vztahovalo, se vyslovil přesně obráceně, a to tak, že posuzovanou zákonnou úpravu státních příspěvků politickým stranám shledal jako ústavní. Ostatně obdobný závěr vyplývá i z další ustálené judikatury Ústavního soudu, jak ostatně bylo již výše zmíněno ve spojení ze shora uváděnou citací dalšího nálezu Ústavního soudu, a to nálezu ze dne 18. 10. 1995, sp. zn. Pl. ÚS 26/94.

IV.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nebyla zjištěna protizákonnost volby kandidátů zvolených ve volbách do Senátu Parlamentu České republiky ve volebních obvodech č. 21, 24 a 27, a proto byl návrh podle ustanovení § 90 s. ř. s. zamítnut.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. listopadu 2008

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu